ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны
санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГСА-2024/13/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Говьсүмбэр аймаг 2024 он	Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа Утас: 70543179 Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn Аудитын менежер: Г.Наранбаяр Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн: Баталгаат тооцоолол аудитХХК-ийн Захирал: М.Буянбулган Утас: 77153069 Цахим хаяг: buyanbulgan@batalgaattaudit.com Чанарын менежер: Г.Цогтбаатар Аудитор: Н.Цэнгэнбаяр

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ ... 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ ... 5
2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан ... 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан ... 5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан ... 7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан ... 8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан ... 9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан ... 10
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА ... 11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ... 11
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ... 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ... 12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд ... 12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв ... 13
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт ... 13
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл ... 13
3.5.3 Нэмэлт төсөв ... 13
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн ... 14
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл ... 14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН ... 15
4.1 Ерөнхий зүйл ... 15
4.2 Материаллаг байдал ... 15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт ... 15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ... 16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт ... 16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ... 16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар ... 16
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн ... 16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ... 17
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ ... 18
5.1 Зөвлөмж ... 18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ ... 18

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ГСА	Говьсүмбэр аймаг
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс:976-7054 3179
И-мэйл: govisumber@audit.gov.mn

2024.02.23 № 34

танай ____________-ны № ______________-т

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ З.БАЯНДУГАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тус байгууллага нь бүх үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

00802028

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Тайлант онд 5 зорилтын хүрээнд 43 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 90.1 хувиар гүйцэтгэсэн гэж тайлагнасныг аймгийн Засаг дарга 91.5 хувийн биелэлттэй дүгнэсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно. Ингэхэд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**39,633,909.51**	**22,021,794.61**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	9,412.11	1,579,412.11
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**9,412.11**	**1,579,412.11**
31211	Нөөц харилцах ахмад	9,412.11	1,579,412.11
33	**АВЛАГА**	**19,920,000.00**	**0.00**
3351	Байгууллагаас авах авлага	19,920,000.00	0.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**19,704,497.40**	**20,442,382.50**
351	**Түүхий эд материал**	**9,060,352.40**	**6,483,523.50**
35110	Тусгай зориулалттай материал	5,104,312.40	3,635,503.50
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	3,956,040.00	2,848,020.00
354	**Хангамжийн материал**	**10,644,145.00**	**13,958,859.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	482,200.00	621,644.00
35420	Аж ахуйн материал	499,500.00	40,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,662,445.00	13,297,215.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**158,955,461.09**	**178,046,976.16**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	158,955,461.09	178,046,976.16
392	**Биет хөрөнгө**	**148,089,461.01**	**144,102,976.04**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	104,574,462.95	104,574,462.95
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,235,119.00)	(28,692,565.32)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	97,226,983.66	122,846,029.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(40,203,422.86)	(71,911,804.58)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,722,076.11	29,942,076.11
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,995,519.85)	(12,655,222.78)
393	**Биет бус хөрөнгө**	**10,866,000.08**	**33,944,000.12**
39301	Програм хангамж	110,000.00	110,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,999.92)	(65,999.88)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,800,000.00	33,900,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**198,589,370.60**	**200,068,770.77**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**775,855.00**	**472,974.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	775,855.00	472,974.00
413	**Өглөг**	775,855.00	472,974.00
4136	Бусад өглөг	775,855.00	472,974.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	197,813,515.60	199,595,796.77
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	10,800,000.00	10,800,000.00
	Дахин үнэлгээний нөөц	5,189,505.03	5,189,505.03
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	181,824,010.57	183,606,291.74
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	181,824,010.57	181,824,010.57
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	1,782,281.17
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**198,589,370.60**	**200,068,770.77**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**398,223,372.56**	**572,046,624.27**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**97,794,572.56**	**121,512,912.27**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,945,375.00	51,438,528.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-ҮХ	93,577,577.56	67,574,384.27
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-БМ	1,271,620.00	0.00
120009	Бусад орлого	0.00	2,500,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**0.00**	**6,586,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	6,586,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**0.00**	**6,283,912.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	6,283,912.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**300,428,800.00**	**437,663,800.00**
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	300,428,800.00	437,663,800.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**321,146,431.30**	**551,340,343.10**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**321,146,431.30**	**551,340,343.10**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	178,117,470.24	307,844,512.15
210101	Үндсэн цалин	138,786,212.24	214,993,516.14
210102	Нэмэгдэл	35,186,458.00	67,013,287.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,144,800.00	20,656,337.03
210104	Урамшуулал	0.00	5,181,371.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**22,839,655.87**	**50,681,145.33**
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,330,106.66	38,763,808.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,657,012.54	2,984,923.39
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,311,970.01	2,387,898.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	319,355.24	597,024.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,221,211.42	5,947,489.90
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**17,519,274.00**	**42,862,490.91**
210301	Гэрэл, цахилгаан	313,314.00	1,100,745.91
210302	Түлш, халаалт	12,980,760.00	40,009,313.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,225,200.00	1,752,432.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**68,804,281.50**	**38,857,886.08**
210401	Бичиг хэрэг	4,443,497.00	6,372,956.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,150,000.00	1,210,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	709,693.00	2,139,218.08
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	125,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	301,500.00	405,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	61,762,957.00	24,763,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	376,634.50	3,841,812.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**5,299,554.60**	**12,657,346.40**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	496,190.00	3,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	1,062,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	4,000,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,723,364.60	4,595,346.40
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**26,892,121.20**	**46,480,469.70**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	750,000.00	7,516,000.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	290,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,142,121.20	38,674,469.70
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**0.00**	**400,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	400,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**1,674,073.89**	**51,556,492.53**
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	0.00	51,423,528.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,674,073.89	132,964.53
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**77,076,941.26**	**20,706,281.17**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,800,000.00**	**18,924,000.00**
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	3,800,000.00	18,924,000.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	0.00	0.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**73,276,941.26**	**1,782,281.17**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**365,098,902.60**	**504,472,240.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**64,670,102.60**	**53,938,528.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	64,070,102.60	51,438,528.00
120009	Бусад орлого	600,000.00	2,500,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**0.00**	**6,586,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	6,586,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**0.00**	**6,283,912.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	6,283,912.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	300,428,800.00	437,663,800.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	300,428,800.00	437,663,800.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**365,278,902.60**	**502,902,240.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**365,278,902.60**	**502,902,240.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	178,687,470.24	307,844,512.15
210101	Үндсэн цалин	139,356,212.24	214,993,516.14
210102	Нэмэгдэл	35,186,458.00	67,013,287.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,144,800.00	20,656,337.03
210104	Урамшуулал	0.00	5,181,371.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**22,839,655.87**	**50,681,145.33**
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,330,106.66	38,763,808.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,657,012.54	2,984,923.39
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,311,970.01	2,387,898.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	319,355.24	597,024.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,221,211.42	5,947,489.90
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**17,573,660.00**	**42,862,490.91**
210301	Гэрэл, цахилгаан	367,700.00	1,100,745.91
210302	Түлш, халаалт	12,980,760.00	40,009,313.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,225,200.00	1,752,432.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**6,115,100.00**	**16,657,999.08**

210401	Бичиг хэрэг	2,510,200.00	6,662,781.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,150,000.00	1,210,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	709,693.00	2,139,218.08
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	125,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,685,207.00	6,521,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**71,515,490.00**	**16,973,600.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,658,000.00	225,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	10,000.00	299,000.00
210604	Урсгал засвар	50,847,490.00	16,449,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,576,190.00**	**8,062,000.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	496,190.00	3,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	1,062,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	4,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**1,002,160.00**	**7,806,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	780,000.00	7,516,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	222,160.00	290,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	225,000.00	458,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	225,000.00	458,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**65,744,176.49**	**51,438,528.00**
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		15,000.00
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	64,070,102.60	51,423,528.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,674,073.89	0.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**0.00**	**117,964.53**
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.00	117,964.53
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**(180,000.00)**	**1,570,000.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(180,000.00)	1,570,000.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	189,412.11	9,412.11
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	9,412.11	1,579,412.11

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**10,800,000.00**	**5,189,505.03**	**181,824,010.57**	**197,813,515.60**
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**10,800,000.00**	**5,189,505.03**	**181,824,010.57**	**197,813,515.60**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**10,800,000.00**	**5,189,505.03**	**181,824,010.57**	**197,813,515.60**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,782,281.17	**1,782,281.17**

D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**10,800,000.00**	**5,189,505.03**	**183,606,291.74**	**199,595,796.77**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**437,663,800.00**	**437,545,835.47**	100.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**437,205,800.00**	**437,087,835.47**	100.0
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	302,275,900.00	302,232,145.48	100.0
210101	Үндсэн цалин	224,462,200.00	214,993,516.14	95.8
210102	Нэмэгдэл	57,123,700.00	61,400,921.31	107.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,690,000.00	20,656,337.03	104.9
210104	Урамшуулал	1,000,000.00	5,181,371.00	518.1
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**50,009,600.00**	**50,009,600.00**	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,294,500.00	38,294,500.00	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,928,800.00	2,928,800.00	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,343,000.00	2,343,000.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	585,800.00	585,800.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,857,500.00	5,857,500.00	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**42,875,700.00**	**42,862,490.91**	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,950,500.00	1,100,745.91	22.2
210302	Түлш, халаалт	37,125,200.00	40,009,313.00	107.8
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	1,752,432.00	219.1
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**16,658,000.00**	**16,657,999.08**	100.0
210401	Бичиг хэрэг	7,068,000.00	6,662,781.00	94.3
210402	Тээвэр, шатахуун	500,000.00	1,210,000.00	242.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,250,000.00	2,139,218.08	171.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	125,000.00	0.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,840,000.00	6,521,000.00	83.2
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**17,034,600.00**	**16,973,600.00**	99.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	225,000.00	225,000.00	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	360,000.00	299,000.00	83.1
210604	Урсгал засвар	16,449,600.00	16,449,600.00	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**8,062,000.00**	**8,062,000.00**	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,000,000.00	3,000,000.00	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,062,000.00	1,062,000.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**290000.00**	**290000.00**	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	290,000.00	290,000.00	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**458,000.00**	**458,000.00**	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	458,000.00	458,000.00	100.0
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	437,663,800.00	437,663,800.00	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	437,663,800.00	437,663,800.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,283,912.00	6,283,912.00	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**6,283,912.00**	**6,283,912.00**	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,283,912.00	6,283,912.00	100.0
131	**Нэмэлт санхүүжилтын орлого**	**6,283,912.00**	**6,283,912.00**	100.0
131105	Төсвөөс санхүүжих	6,283,912.00	6,283,912.00	100.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь бүртгэлийн ангиллыг тогтоох, бүртгэлийн үнэн зөв байдлыг хангах, төрийн үйлчилгээг түргэн шуурхай авах нөхцөлийг бүрдүүлэх, түүнчлэн улсын бүртгэлийн үйл ажиллагааны зарчим, төрөл, мэдээллийн нэгдсэн сан, улсын бүртгэлийн байгууллагын тогтолцоо, чиг үүрэг, бүрэн эрх, улсын бүртгэлийг хөтлөхтэй холбогдсон нийтлэг харилцааг зохицуулах үүрэгтэй Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын харьяа байгууллага юм.

Тайлант онд 5 зорилтын хүрээнд 43 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 90.1 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасныг аймгийн Засаг дарга 91.5 хувийн биелэлттэйгээр дүгнэсэн байна.

2023 оны нийт төлөвлөгдсөн зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийн төлөвлөгөө 437,663.8 мянган төгрөг, гүйцэтгэл 437,545.8 мянган төгрөг буюу гүйцэтгэл 99.9 хувьтай байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон дараах бусад хууль, тогтоомжид нийцүүлэн чиг үүргээ хэрэгжүүлж байна.Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль;
- Хөдөлмөрийн тухай хууль;
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль;
- Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоол;
- Засгийн газрын 2022 оны 194 дүгээр тогтоол ;
- Засгийн газрын 2022 оны 204 дүгээр тогтоол “Автомашин ашиглалтын тухай”;
- Сангийн сайдын 2022 оны 120 дугаар тушаал “Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай”,

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй.

Тус байгууллага дотоод хяналтын чиг үүргийг газрын даргын тушаалаар батлагдсан журам зааврыг мөрдлөг болгодог. Аудитаар илэрсэн зөрчлүүдийг засаж, зөвлөмжийг биелүүлэн ажилласан тул байгууллагын дотоод хяналтын нэгжийн чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар түүнийг аудитад ашиглахгүй гэж үзлээ.

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны хувьд Хөдөлмөрийн тухай хууль, болон бусад хуулиудад нийцүүлэн гарсан дээд шатны байгууллагуудын тогтоол, журам, тушаал, шийдвэрүүдийг өөрийн үйл

ажиллагаандаа даргын тушаалаар тухай бүрт нь өөрчлөлт оруулан мөрдлөг болгон ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзэв.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Улсын бүртгэлийн хэлтэс 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2021 онд батлагдсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг мөрдөж байгаа нь зарим нэг хууль тогтоомжийн өөрчлөлтийг эс тооцвол нягтлан бодох бүртгэлийн стандарттай нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,479.4 мянган төгрөгөөр буюу 0.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	9.4	1,579.4	1,570.0
Бараа материал	19,704.5	20,442.4	737.9
Авлага	19,920.0	0,0	-19,920.0
Үндсэн хөрөнгө	158,955.5	178,047.0	19,091.5
Нийт хөрөнгө	**198,589.4**	**200,068.8**	**1,479.4**
Өглөг	775.9	473.0	-302.9
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	197,813.5	199,595.8	1782.3

Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**198,589.4**	**200,068.8**	**1,479.4**

Дээрх хүснэгтээс харахад, дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 1,570.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь цалингийн сангаас ахмадын санд төвлөрүүлсэнтэй холбоотой;
- Бараа материал дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 737.9 мянган төгрөгөөр өссөн үнэт цаасны материал нэмэгдсэн;
- Авлага дансны үлдэгдэл буурсан нь оны эхний 19,920.0 мянган төгрөгийн авлагаа барагдуулсан;
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 19,091.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд дээд шатны байгууллагаас ирүүлсэн хөрөнгө, байгууллагын эзэмшлийн газрыг үнэлж бүртгэлд тусгасантай холбоотой;
- Өглөг өмнөх оноос 302.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь бичиг хэргийн зардлаа бууруулсанаас;
- Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/ өнгөрсөн оноос 782.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой;
- Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн 1,479.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой;

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 581,525.8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 143,862.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 437,663.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь төрийн хэмнэлтийн хуульд нийцүүлсэнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 437,663.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосныг үйл ажиллагаандаа 437,545.8 мянган төгрөгийг буюу 99.9.1 хувийг зарцуулж, 117.8 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд аймгийн Засаг даргын захирамжийн дагуу төрийн албан хаагчдын орон нутгийн нэмэгдэлд 6,283.9 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт олгосныг зохих журмын дагуу зарцуулсан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тайлант онд батлагдсан төсвийн хүрээнд 32,030.0 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч орлогоор бүртгэсэн.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баталгаат тооцоолол аудит ХХК-ийн аудитор Н.Цэнгэнбаяр, чанарын менежер Г.Цогтбаатар нар гүйцэтгэж, хяналтыг захирал М.Буянбулган болон Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Г.Наранбаяр, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа нар хэрэгжүүлсэн.

Улсын бүртгэлийн хэлтэс 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баталгаат тооцоолол аудит ХХК-д 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 29 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнгээр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "Дунд" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 321,146.4 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар тогтоож, сонгосон суурь үзүүлэлтээс тооцож төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 4,817.2 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Учир нь 2023 онд зарим эрх зүйн актуудад өөрчлөлт орсонтой холбоотой. Тайлант оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 570,264.3 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар тогтоож, сонгосон суурь үзүүлэлтээс тооцож, материаллаг байдлыг 8554.0 мянган төгрөгөөр тогтоов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллагын үйл ажиллагаанд хамааралтай 29 заалтын хэрэгжилтэд аудитын горим, сорил гүйцэтгэхээр төлөвлөж, хяналтыг хэрэгжүүлэв. Байгууллага төсвийн үргүй зардал гаргахгүй байх, батлагдсан төсвийг хэмнэх зэрэг арга хэмжээ авч ажилласан байна.

Хуулийн хүрээнд төсвийн хэмнэлтийг авч үзэхэд нийт урсгал зардал 117.8 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн байна. Үүнд: Цалин хөлс, болон нэмэгдэл урамшуулал

43.8 мянган байр ашиглалтын зардал 14.2 мянган, эд хогшил, урсгал засварын зардал 61.0 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан байв.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд Төсвийн шууд захирагчийн мэдээлбэл зохих нийт 171 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулсан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Үндэсний аудитын газраас зарласан сонгон шалгаруулалтаар Говьсүмбэр аймгийн багц 1-д тэнцэж, гурвалсан гэрээг 2023 оны 10 дугаар сарын 13-нд байгуулж, аудитын нээлтийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газартай шалгагдагч байгууллагуудын удирдлага, нягтлан бодогчдыг оролцуулан хийв. Завсрын аудитыг эхний 9 сарын санхүүгийн болон холбогдох баримт, байгууллагын үйл ажиллагаатай биечлэн танилцах ажилбаруудыг гүйцэтгэж, илэрсэн алдаа, зөрчлийн асуудлыг байгууллагын удирдлагад танилцуулж, уулзалтын тэмдэглэлээр баримтжуулсан.

Асуудлын бүртгэлийг жилийн дүнгээр нэгтгэн танилцуулж шийдвэрлүүлэхээр тогтосон болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон албан шаардлагын хэрэгжилтийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн 01/155 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	-	-	-	-	-
Албан шаардлага	-	-	-	-	-
Зөвлөмж	2	3,482.3	2	3,482.3	100.0

Нийт дүн	**2**	**3,482.3**	**2**	**3,482.3**	**100.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байгууллагын даргын гаргаж буй тушаал шийдвэр нь дээд шатны байгууллагуудын эрх зүйн актуудын заалттай нийцүүлэн гаргасан эсэх, түүнд тавих хяналтын асуудлыг хэрхэн хэрэгжүүлж буйд анхаарах

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 1 зөрчил[1] илэрснийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв.

5.1 Зөвлөмж

1. Дотоод хяналт холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Жолоочийн тооцооны хуудасны болон цалингийн тооцооны хүснэгт хэт хураангуй, тэмдэглээ, баталгаажуулалт, баримтын бүрдэл дутуу

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.5-д "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна.", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." заалт, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан журмын тухайн маягтуудыг хөтлөх, гүйцэтгэлд хяналт тавих зааврыг мөрдлөг болгоогүйтэй холбоотой.

Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримтыг холбогдох журам зааврын дагуу бүрэн хөтөлж, гүйцэтгэлд тавих хяналтыг сайжруулах

Дээрх төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Анхан шатны баримт хөтлөлт	1	0.0	-	-	-	-	1	0.0	-	-	-	-
Дүн	**1**	**0.0**	-	-	-	-	**1**	**0.0**	-	-	-	-

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс
Тайлант хугацаа: 2023.01.01-2023.12.31

/ төгрөгөөр /

№	Ажил гүйлгээний анги, дансны	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан	Шалгагдагч байгууллагын санал,	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу,	Гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын холбогдох	
								Албан тушаал	Овог нэр
А	1	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Зөрчил									
1	Бараа материал	Жолоочийн тооцооны хуудасны болон цалингийн тооцооны хүснэгт хэт хураангуй, тэмдэглээ, баталгаажуулалт, баримтын бүрдэл дутуу байв.	0.0	Зөвлөмж өгөх	Зөвшөөрсөн			Дарга Нягтлан бодогч	З.Баяндугар Ч.Нарангэрэл
2. Нийцлийн аудитын асуудлын бүртгэл									
1	Мөнгөн хөрөнгө	Газрын даргын гаргасан зарим тушаалын заалт Засгийн газрын тогтоол, Сангийн сайдын холбогдох тушаалын заалттай нийцүүлээгүй, гүйцэтгэлийн талаар тодорхой тусгаагүй. Тухайлбал: Хавсран ажиллуулахын нэмэгдлийн хувийг хүртэл гэж заагаагүй	0.0	Анхаарах асуудал	Зөвшөөрсөн			Дарга Нягтлан бодогч	З.Баяндугар Ч.Нарангэрэл

Бэлтгэсэн: Баталгаат тооцоолол аудит ХХК-ийн
Захирал М.Буянбулган Огноо:

Хянасан: Аудитын менежер Г.Наранбаяр Огноо:

Хянасан: Дарга, Тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа Огноо:

4217144454
УСА0055 9019049

Танилцаж зөвшөөрсөн: Говьсүмбэр аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс
Дарга З.Баяндугар Огноо: 2024.02.02

Нягтлан бодогч Ч.Нарангэрэл Огноо: 2024.02.02

4611462
ГСТ7460 3223010003